

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Caput LXXV.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

- Matth. 27. verum & Accusatus tamen est, quasi populum seduceret, se-
 Luc. 23. ductorq; audiit. Idem Redemptor noster verbo & exem-
 Matth. 17. & 22. plo, id quod Cæsaris erat, Cæsari reddidit, reddendumque
 ab omnibus docuit: nec tamen rebellionis, seu potius per-
 duellionis accusationem effugit, tanquam hostis Cæsaris &
 Reipub. Quicunq; se Regem facit, contradicit Cæsari, &
 Ioann. 19. inimicus Regis est. Inuenimus hunc prohibentem tributa
 Lucæ 23. dare Cæsari. ius tributis exigendi, est neruus Regni. Quis
 vnquam pacem magis dilexit, quam ipse, qui princeps est
 pacis, verus Salomon & Rex pacificus, annuncians nobis
 per Angelos pacem in suo Natali, pacemq; nobis in vita do-
 nans, & sub ipsum mortis tempus eandem velut testamen-
 to nobis legans & confirmans: Et tamen *seductoris* infame
 nomen subiit, communisq; quietis *turbator* appellatus est.
 Lucæ 23. Inuenimus hunc subuertentem gentem nostram. Item: Cō-
 mouet populum. Fuitne quis vnquam magis sobrius & tē-
 perans in victu, quam ipse? *Vorax* tamen & *potator vini* di-
 ctus est. Quis Prophetarum potentiùs & efficacius ex cor-
 poribus obsessis dæmones expulit, quam Christus: & ta-
 men *sortilegi, magi, & dæmonum amici* nomen tulit: adeò im-
 pudens & importunus est diabolus, in calumniandi studio,
 Matthe. 9. & 12. adeoq; iuuat improborum linguam conuiciis & criminati-
 Lucæ 7. onibus aduersus insontes armare & exacuere.

C A P V T LXXV.

*Arnaldum & Hæreticos obiicere Iesuitis eadem
 scelem; quæ olim Idololatæ Christianis.*

Via verò summa illa sapientia non ignorabat, dia-
 bolum semper fore sui similem, id est, diabolum
 & calumniatorem, neq; magis parfurum membris
 & corpori Ecclesiæ, quam capiti; ideo futuræ in-
 festa-

festationis & impressiois commonere volens discipulos, & in his omnes Christianos, ne animis deficerent, sed potius exoptatos fructus, ex omnibus molestiis colligerent, hæc ait: *Non est discipulus super Magistrum, nec seruus super Dominum* Luc. 6. *suum. Si (calumniatores) patrem familias Beelzebub vocauerunt,* Matth. 10. *quantò magis domesticos eius?* In primo sermone, quem ad discipulos habuit in monte, documentis animauit eos, illis, quæ paulò antè attulimus: *Beati eritis, cum maledixerint vobis homines* Matth. 5. *propter me, & dixerint aduersum vos omne malum. Gaudete & exultate, quia merces vestra copiosa est in cælis.* Quod prædixit, id nec illis, nec Ecclesiæ defuit. Nam si vnquam viri iusti pertulerunt calumnias, Apostoli certè & primi Christianorum eas pertulerunt & inter Apostolos S. Paulus modo singulari electus Apostolus, ante alios calumniis improborum exagitatus est, quos nulla religio absterruit, quò minùs menti- 1. Cor. 9. rentur, Paulum non esse Apostolum, vt ex eius epistolis apparet, in quibus sæpè Apostolatus sui testimonia profert, confutatis pro bono Ecclesiæ maledicorum hominum conuitiis & criminationibus.

His adde, veteres Christianos, quibus ab Ethnicis atrocissima crimina, & à Religione Catholica planè abhorrentia, per summam iniuriàm sæpiùs obiecta sunt. Primò traducebant & criminabàtur tanquam superstitiosos, & Christianam Religionem appellabant, nominatim Tacitus, *extremam superstitionem*, planè mendaciter & calumniosè. Nam Tertull. in Apolog. & in libro ad Scapulam. Tacit. li. 15 apud Christianos vera erat Religio, & Ethnici innumera superstitionum multitudine tenebàtur obruti. Secundò traducebantur Christiani tanquam Magi & venefici, quodq; carnibus humanis, & quidem propriorum liberorum vescerentur, hostes Imperij & Imperatoris, pro quo nullas preces funderent, rei læsæ maiestatis, rei omnium flagitiorum, inimici Regum, Legum, bonorum morum, & totius

Nn

naturæ,

naturæ, vt ex Tertulliano colligi potest. Tertio Christianis ascribebant causam omnium cladum, quibus affligebatur Respub. quam calumniam multis depellit S. Augustinus in libris de ciuitate Dei: ex quo concludebant, Christianos exterminandos, & è medio tollendos esse. Quid autem tot cladibus Romanum Imperium attriuit præter scelera & flagitia, quibus Pagani immerfi vivebant?

Similis est hæc calumnia illi, quam nunc diabolus per Zwinglium, Caluinum, & alios hæresiarchas in ipsum Deum iacit, dum isti Deo causam scelerum, & quod hinc est consequens, malorum omnium assignant, quod nihil est aliud, quam ipsam diuinitatem de throno & solio suo, quantum in ipsis est, deturbare. Nam qui Deum statuit, absq; bonitate, aut quod deterius est, peccati originem & fontem facit, is Deo naturam diuinam adimit, eamq; destruit, non minus quam ille hominem aboleret, qui animam rationalem, aut regiam dignitatem, qui diadema, præcipiendiq; potestatem & eminentiam à rege auferret. Has calumnias, quas Ecclesia in genere passa est, pertulerunt in specie multa Ecclesiæ membra, præcipue Religiosi, quos præ cæteris sibi exagitandos diabolus sumpsit, vt sæpè iam diximus.

Longiori iusto essem, si plura adderem, obiter tantum & breuiter ostendam, criminationes istas in hanc quoque Societatem conici, cuius nomen & existimatio à calumniatorum omnium parente, eiusq; satellitio tantò validius oppugnatur, quò clariùs videt Societati ad propositum finem obtinendum bona fama & existimatione opus esse.

Actio Arnaldi Tua porro Actio Galepini aut alterius Lexici loco seruiet, vt in ea calumniæ & criminationes, quæ olim in Christum & Ecclesiam coniectæ sunt, in vnum fascem comportatæ & colligatæ reperiantur. Nam Iesuitas vocas *impostores* & *seductores*: Idem nomen tribuerunt Iudæi Christo. Ministri
Præ-

*est quidam Cal-
lepinus calum-
niarum.*

Præceptores tui, appellante eosdem *hypocritas & superstitiones*: à Paganis afficiebantur olim Christiani his nominibus. Calvinus dicit eos esse *Anabaptistas*, tu quoque cum Ministris Societatem hanc indigitas *sectam*, quod vocabulum proprium est hæreseos, & doctrinam S. D. N. appellas *erroneam & schismaticam*. Omnes hæretici asseruerunt, Ecclesiam in errorem labi posse, docuit hoc Arius: item Manichæus & alij. Ministri rumorem sparserunt in quibusdam Galliarum partibus, & maximè Petragoricis, Iesuitas esse *Magos & Incantatores*: tu cum iisdem eos accusas *magiæ & veneficiorum*, quibus animos, iuuenum præsertim, demerent, & in præceps abripiant. Nec Iudæi abstinuerunt hanc calumniam iacere in Christum, & Ethnici in Christianos, quorum facta naturæ vires superantia, magicis artibus plerumq; adscribebant. Græci & Romani à fide alieni accusabant Christianos, quòd manducarent carnes humanas: idem crimen intentant Pagani Iaponenses Iesuitis in Iaponia.

Ministri Galli Iesuitas ab aliquo iam tempore reos agunt læsæ maiestatis, quos tu quoque imitaris. Pagani nihil frequentius in ore habebant contra Christianos, & Iudæi eodem crimine filium Dei accusarunt, vt interficeretur. Dicis, nec tamen probare potes, Iesuitas esse hostes & paricidas Regum: nec pro felici eorum successu preces velle fundere, eosq; *hostes Reipub.* appellas. Eadem scelera obiciebant olim Idololatæ Christianis, & eodem modo, nimirum sine probatione & sine vlla verisimilitudinis specie. Hinc rectè Tertullianus: *Circa Maiestatem Imperatoris infamamur, tamen nunquam Albiniani, nec Nigriani, nec Cassiani inueniri potuerunt Christiani.* Iesuitæ possunt idem dicere: *Diffamamur ab hæreticis velut hostes Regum & Reipub. rei q; læsæ maiestatis; cum tamen non apud nos, sed apud hæreticos huius gene-*

ris homines reperiantur, quorum mos priuata auctoritate consilium inire, vt Reges de throno deiciant in vincula abripiant, & demum trucident, nō aliam ob causam, quā quia hæresi libera frena non permittunt.

In Apolog.
cap. 5.

Ex sententiā tua Iesuitæ omnia abolent, leges, mores, & consuetudines, eorumq; præsentia, causā est omnium malorum Gallia: hinc proscribi & in exilium agi debent. Eadem querela infectabantur Ethnici Christianos, Ecclesiā recens fundatā. Ecce quā graphicè exprimas & repræsentes nobis mores & ingenium Magistri tui diaboli, qui sibi perpetuò similis, docet discipulos suos consuetudinem à se introductam propagare & continuare. Illud tamen memineris, Iesuitis honori potius, quā fraudi has tuas, tuorumq; calumnias & criminationes fore, quas hactenus ōnes patefeci & refelli. Dicere solebat Tertullianus de Nerone Tyranno Christianis infestissimo: *Qui enim scit illum, intelligere potest non nisi aliquod grande bonum, à Nerone damnatum esse.* Idem hīc vsurpo: Qui hæreticos & Arnaldum nouit, is nouit etiam quos condemnant, probos, & qui condemnant, improbos esse.

CAPVT LXXVI.

Quid ex sua Inuectiua Arnaldus sit reportaturus.

Inc tua & hæreticorum accusatio erit Iesuitis loco panegyrici, & encomiasticæ Orationis: crimina, quæ tu & hæretici iisdem imposuistis, virtutum his vitiis oppositarum testimonia & notæ erunt. Vocasti, more Ministrorum, Iesuitas auaros, arrogantes, crudeles, seductores, seditiosos, Regum latrones: at viri